

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ocvlvs, Hoc Est: Fvndamentvm Opticvm

Scheiner, Christoph

Freiburg i. B., 1621

Cap. XIV. Consectaria 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71258](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71258)

organo dēsiore antecēditibus diaphanis, refringetur ad perpēdicu-
larē DI, in punctum A, ideoque protracta extra incidentiā D, ca-
det in punctum E, non autem in G vel F. Sicut enim linea ra-
diofa quævis seu directa siue refracta, quamdiu in eodem diapha-
no versatur, rectissimo tramite fertur; ita quæ ultimo visum affi-
cit, rei quæ videndæ imaginem in eodem effigiat, si regredi cogi-
tetur, secundum eandem rectissimam effertur lineam, cuius lineæ
portionem aliquam in viuaci organo visus collocauerit.

Et hinc ^a sumitur ratio à priore, cur locus rei visæ apparens, ^a locus
modò huc, modò illuc distrahatur: fit enim hoc ideo, quia locus ^{visus vn-}
visus seu apparens iacet in lineâ formaliter visoriâ, hæc autem est ^{de oria-}
illa quæ ultimò refringitur; & quoniam ipsa secundum portio-
nem quam in organo visus habet sentitur, idcirco rem visam illuc
transfert, quo ipsa portio in directum extracta tenderet. Validis-
simum huic toti argumento accedit robur ex radio à speculo ali-
quo reflexo. Constat enim res visibiles à speculo in oculum retor-
tas, & situm & locum mirè variare. Nam modo à dex-
tris, modo à sinistris, modo supra, modo infra; nunc inuersæ, nūc
erectæ; nunc profundè infra speculum, nunc minus profundè,
paulò post extra speculum, quasi in aère pendentibus apparent, quo-
rum omnium ratio aliqua solida reddi non potest, nisi quod vi-
deantur secundum radium reflexum à speculo, non autem inci-
dentem in speculum. Reflexus enim radius res visas eo loci osten-
dit, quo ipse secundum suam rectitudinē tendit. Sic planè etiam
in radio visorio ultimo refracto accidit. Qui rem visam à sese
vsquam diuertere non permittit; quo loci visi & veri discrepan-
tia atque ratio euidentis elucescit. Ex quo satis mira hæc enascun-
tur

CONSECTARIA.

CAPVT XIV.

- L**ineam propriè & formaliter visoriam tantum esse in ocu-
lo; atque in ea oculi tantum parte, in qua videndi vis prin-
cipaliter insit. Cum tamen esse putetur is radius, quem
punctum

K 3

punctum visile extra oculum in eundem profundit.

2. Hanc eandem lineam quatenus rem extra oculum repræsentat, & cum eadem veluti vnit, partim veram partim apparentem esse, nam vera est quæ in organo visus formali inhæret; apprens, quæ extra porrigi censetur.

3. Conciliari posse, ex huius lineæ naturâ auctores nonnullos inter se; qui volunt fieri visionem radijs admissis, & qui emissis: illi namque secundum veritatem, hi secundum apparentiam locuti videntur esse. Cum enim res videatur in eo esse loco, in quo non est, & à quo radius ad oculum nullus venit, consequens erat opinari oculum aliquos radios in illum ipsum locum eiaculari.

4. Omnes radios formaliter visorios, esse refractos, præter vnicum, qui cum axe optico concurrit.

5. Et hunc solum radium habere rei spectatæ eundem locum tam verum quam visum.

6. Et secundum hunc solum radium rem certissimè directissimè atque distinctissimè spectari. Hinc secundum solum hunc radium artifices collineant, Geometræ terrestria, Astronomi cælestia mensurant. Reliqui enim omnes, quia obliqui oculum subingrediuntur; debilius repræsentant, & in aliena loca visum deducunt.

His ita constitutis superest radium formaliter visorium inquirere.

